

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри психології та соціальної
роботи
Протокол № 10 від «28» березня 2024 р.
В.о.завідувача кафедри

 Л. Я.Галушко

РОЗРОБЛЕНО
заступник голови фахової комісії за
спеціальністю 053 Психологія

 Г. О.Горська

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ЦДУ імені Володимира Винниченка

від «28» квітня 2024 року № 78/1-ун

Голова приймальної комісії

 С. Ю.Соболь

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

із загальної психології

для осіб, які вступають на перший рік навчання

денної/заочної форми навчання

на основі ступеня (рівня) бакалавра (спеціаліста або магістра)

для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»

зі спеціальності 053 Психологія

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування із загальної психології для вступу на основі здобутого ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня (або такого, що здобувається) передбачає перевірку здатності вступника до опанування відповідної навчальної програми бакалаврського ступеня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Фахове випробування для абітурієнтів, які вступають на перший рік навчання денної/заочної форми навчання на основі ступеня (рівня) бакалавра (спеціаліста або магістра) за спеціальністю 053 Психологія, спрямоване на встановлення їх базового рівня підготовки із загальної психології, ступеня обізнаності в питаннях загальної психологічної культури. Питання, винесені на фахове вступне випробування, є основою для подальшого поглибленого вивчення як загальної психології, так і інших психологічних дисциплін.

Програмні компетентності навчання:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері загальної психології, що передбачає застосування основних теорій та методів психологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності.

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом загальної психології.

СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки здобувача вищої освіти

ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань

ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності

ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

Основними розділами програми є предмет, стан, структура і методи сучасної психологічної науки; особистість у діяльності та спілкуванні; психічні процеси (увага, відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, уява, емоційно-вольові процеси); індивідуально-психологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності).

До програми внесено матеріали, які передбачають не лише перевірку знань абітурієнтів, але й уміння аналізувати, узагальнювати, обґрунтовувати, доводити свою думку, залучати для відповіді знання з інших навчальних дисциплін. Крім того, у відповідях під час співбесіди пошукувачі мають продемонструвати уміння наводити приклади психологічних явищ, використовувати власний досвід для їх пояснення, розв'язувати психолого-педагогічні ситуації, проблеми.

Форма проведення – письмове опитування за білетами.

Структура екзаменаційного білету складається з трьох теоретичних питань за змістом цієї програми.

Структура екзаменаційної оцінки: Відповіді абітурієнтів оцінюються за 200-бальною шкалою за кожне з завдань. Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній оцінок за відповіді на всі завдання білету. Мінімальний середній бал підсумкової оцінки, що дозволяє брати участь у конкурсі – 100 балів.

Час підготовки письмової відповіді за змістом усіх питань екзаменаційного білета – 80 хвилин (дві академічні години)

2.1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 1. Предмет психології

Психіка як форма відображення. Основні форми прояву психіки. Категоріальний апарат наукової психології.

Проблеми та актуальні завдання теоретичної та прикладної психології. Практична психологія як галузь професійної діяльності.

Психологія як система наукових галузей. Місце психології в системі наук. Психологія і природознавство. Психологія і науково-технічний прогрес. Психологія і педагогіка. Психологія як основа підготовки кваліфікованого педагога.

Методологічні принципи психології. Принцип детермінізму. Принцип єдності психіки і діяльності. Принцип розвитку.

Принципи класифікації галузей психології і структура сучасної психологічної науки. Виникнення «стикових» областей психології. Поняття про загальну психологію. Міждисциплінарні зв'язки психологічної науки.

Тема 2. Теоретичні напрями психології.

Передумови виникнення психологічних знань. Особливості та можливості психології як науки. Цілі психології. Проблема предмету психології. Напрями психології у ХХ ст.

Основні положення класичного біхевіоризму як науки про поведінку. Критика методу інтроспекції. Критичний аналіз біхевіоризму як теоретичного напрямку психології. Основні положення необіхевіоризму: (Дж.Мід, Е.Толмен, К.Халл, Б.Скіннер).

Гештальтпсихологія. Дослідження М.Вертгеймера, В. Келера, К.Коффки. Сутність та критична оцінка психоаналізу. Дослідження особистості у теорії З.Фрейда. Переосмислення класичного психоаналізу. Неофрейдизм. Діалектичний гуманізм Е.Фромма.

Генетична психологія Ж.Піаже. Дослідження розвитку інтелекту. Когнітивна психологія.

Предмет дослідження гуманістичної психології. Основні положення теорії А.Маслоу. Феноменологічний напрямок в теорії особистості (К.Роджерс).

Тема 3. Поняття про психіку.

Мозок і психіка. Психіка як функція мозку. Проблема співвідношення психічних і фізіологічних процесів і явищ. Об'єктивний характер психологічних закономірностей.

Нервова система, її будова і функції. Рефлекторна природа психічного як властивості нервової системи, мозку. Поняття аналізатора. Вчення про вищу нервова діяльність І.П.Павлова. Сигнальні системи. Функціональна асиметрія півкуль головного мозку. Блокова будова мозку (О.Р.Лурія).

Психіка і свідомість. Свідомість як вищий рівень психічного відображення. Суспільно-історичний характер свідомості. Свідомість і діяльність. Структура свідомості та її основні психологічні характеристики. Знання та переживання у

складі свідомості. Самосвідомість як компонент людської свідомості.

Свідомість і несвідоме. Види несвідомих психічних явищ: неусвідомлені механізми свідомих дій, неусвідомлені збудники, “надсвідомі” процеси. Теоретичні підходи до вивчення несвідомого.

Тема 4. Методи психології

Поняття про методи психології. Критика суб'єктивного інтроспективного методу в психології. Роль об'єктивних методів у психології. Етапи процесу психологічного дослідження. Класифікація методів психології. Організаційні, емпіричні, методи обробки даних, інтерпретаційні методи.

Лабораторний експеримент і його можливості. Спостереження, види спостереження. Природний експеримент. Опитування: анкети, бесіда, інтерв'ю. Психологічні тести і їх оцінка. Інші методи збору й аналізу матеріалу.

Проблеми діагностичних методів психологічного дослідження. Поняття про конкретні методики психологічного дослідження.

II. ОСОБИСТІТЬ У ДІЯЛЬНОСТІ І СПІЛКУВАННІ

Тема 5. Діяльність

Поняття про діяльність. Предметний характер людської діяльності. Діяльність і активність суб'єкта. Потреби як джерело активності. Теоретичні погляди на проблему джерела активності. Потреби людини і мотивація діяльності. Суспільна природа і спільний характер діяльності людей. Єдність свідомості і діяльності.

Структура діяльності людини. Мета. План і програма дій. Характеристика дій, їх види. Дії і операції. Керування дією, його контроль і корекція.

Походження внутрішньої психічної діяльності з діяльності зовнішньої, практичної. Інтеріоризація та екстеріоризація. Освоєння діяльності. Виникнення умінь. Формування навичок і основні закономірності вправ. Структура і взаємодія навичок. Звички і їх роль у поведінці людини.

Основні види діяльності. Ігрова діяльність та її психологічні особливості. Роль гри в розвитку дитини. Навчальна діяльність і її психологічні особливості. Трудова діяльність та її види.

Тема 6. Спілкування

Поняття про спілкування. Функції спілкування. Багатоплановий характер спілкування. Структура спілкування: комунікативний, інтерактивний та перцептивний компоненти. Єдність спілкування і діяльності. Психологічна характеристика видів спілкування.

Спілкування як обмін інформацією. Спілкування і мова. Вербальна комунікація. Мовлення як засіб спілкування. Психологічний аналіз комунікативного акту. Діалог. Невербальна комунікація. Невербальні засоби комунікації. Поняття комунікативної компетентності.

Спілкування як міжособистісна взаємодія. Специфіка спільної діяльності. Психологічна характеристика типів взаємодії: кооперації та конкуренції. Соціальний контроль і соціальні норми в процесі спілкування. Поняття сумісності та психологічного клімату як умови спільної діяльності.

Поняття конфлікту. Внутрішньоособистісні, міжособистісні, внутрішньогрупові та міжгрупові конфлікти. Причини виникнення конфліктів: конфлікти ролей, конфлікти бажань, конфлікти норм поведінки. Стадії розвитку конфліктів. Способи поведінки в конфлікті: уникнення, поступливість, боротьба, компроміс, співробітництво. Розв'язання конфліктів та шляхи їх запобігання.

Спілкування як соціальна перцепція. Психологічні механізми сприйняття людини людиною. Причинна інтерпретація поведінки іншої людини. Стереотипізація, соціальні очікування, аттітуди. Шляхи подолання упередженості і суб'єктивізму у спілкуванні. «Ефект ореолу». Ідентифікація, емпатія і соціальна рефлексія в процесі розуміння людини людиною. Розвиток перцептивних умінь засобами соціально-психологічного тренінгу.

Тема 7. Соціальні групи

Групи та їх класифікація. Види груп: умовні і реальні, великі і малі, офіційні і неофіційні та ін. Рівні розвитку групи - характеристика сформованості міжособистісних відносин. Типологія груп за рівнем розвитку: колективи, просоціальні асоціації, дифузні групи, асоціальні асоціації, корпорації.

Колектив як вища форма розвитку групи. Мала група, її психологічні характеристики. Діяльнісне опосередкування міжособистісних відносин у колективі. Колектив у його психологічних відмінностях від інших груп. Етапи розвитку колективу.

Диференціація в групах. Поняття статусу. Міжособистісний вибір. Лідерство, стилі лідерства. Авторитет. Проблема аутсайдерів. Мікрогрупи та їх відносини. Структура групи та необхідність її врахування у виховній роботі.

Інтеграція в групах і колективах. Колективістська ідентифікація. Згуртованість групи, ціннісно-орієнтаційна єдність. Поняття про референтну групу. Груповий тиск та конформізм. Вивчення та корекція міжособистісних відносин колективу школярів. Соціометричне обстеження. Процедура проведення дослідження та способи обробки даних. Соціограма та соціоматриця. Математична обробка даних соціометричного обстеження. Модифікації соціометричного обстеження.

Класифікація великих груп у соціальній психології. Види великих груп, їх соціально-психологічні ознаки.

Тема 8. Особистість

Людина як індивід і особистість. Поняття про особистість у психології та споріднених дисциплінах. Особистість як суб'єкт міжособистісних відносин. Суспільна природа особистості. Теоретичні підходи до вивчення особистості. Індивідуальність; індивідуальний підхід у навчально-виховному процесі.

Структура особистості. Проблема біологічного і соціального в структурі особистості. Конституціональні особливості людини. Вроджене і набуте в структурі особистості. Ендопсихічні та екзопсихічні властивості особистості.

Теоретичні дослідження структури особистості. Теорія рис (Р.Кеттел). Психоаналітична теорія особистості (З.Фрейд). Дослідження структури особистості у вітчизняній психології (С.Л.Рубінштейн, К.К.Платонов), системний характер будови особистості (О.М.Леонт'єв, А.В.Петровський).

Активність особистості. Активність особистості і її життєвої позиції. Аналіз

західних теорій особистості і її активності: психоаналітичної (психодинамічної) орієнтації і «гуманістичної психології». Спрямованість особистості. Потреби як джерело активності особистості, їх класифікація. Мотиви і мотивація поведінки. Види мотивів. Інтереси. Переконавання і світогляд особистості. Установки особистості й особливості їх формування.

Самосвідомість особистості. Характеристика когнітивного, афективного та регулятивного компонентів самосвідомості. Відкриття “Я” у процесі розвитку особистості дитини. Становлення ідентичності. Формування “Я-концепції” особистості. Самооцінка та її роль у становленні особистості. Рівень домагань. Психологічний захист особистості. Механізми психологічного захисту: проєкції, раціоналізації, витіснення, заперечення тощо.

ІІІ. ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 9. Увага

Поняття про увагу. Спрямованість і вибірковість психічної діяльності. Фізіологічні основи уваги. І. П. Павлов і О.О. Ухтомський про механізми мозкової діяльності, що забезпечують зосередження на об'єкті. Принцип домінанти.

Види уваги. Мимовільна і довільна увага: характеристика причин, що їх викликають. Післядовільна увага. Структура уваги. Характеристика властивостей уваги: стійкість, концентрація, переключення, розподіл, обсяг уваги.

Уважність та її виховання. Індивідуальні особливості уваги.

Увага в навчальному процесі. Шляхи пробудження і підтримки уваги школяра в навчанні. Причини відволікання. Розсіяність та інші розлади уваги; їх корекція в навчально-виховному процесі.

Тема 10. Відчуття

Поняття про відчуття. Відчуття у світлі теорії відображення. Рефлекторна природа відчуттів. Добір інформації у відчуттях. Сенсорна організація людини.

Класифікація відчуттів. Характеристика видів відчуттів. Просторова локалізація відчуттів: інтероцептивні, екстероцептивні та пропріоцептивні відчуття.

Загальні властивості відчуттів. Якість, просторова локалізація, тривалість, інтенсивність відчуттів. Чутливість та її вимір. Пороги відчуттів. Адаптація. Взаємодія відчуттів. Сенсibiliзація. Синестезія. Удосконалення відчуттів у результаті вправ. Компенсаторні можливості в області відчуттів.

Тема 11. Сприймання

Поняття про сприймання. Єдність та відмінність відчуттів та сприймання. Активний характер сприймання. Перцептивна діяльність. Об'єкт і фон сприйняття. Залежність сприйняття від характеру діяльності. Сприймання і мислення.

Якості образу сприймання: предметність, цілісність, структурність, константність, осмисленість. Спрямованість особистості і сприйняття. Апперцепція.

Класифікація сприймання. Види сприймання. Одноаналізаторне і міжаналізаторне сприймання.

Сприймання простору і форми предмета. Зорові ілюзії. Сприймання часу. Сприймання руху. Спостереження й умови його ефективності.

Тема 12. Пам'ять

Поняття про пам'ять. Суспільно-історична природа пам'яті людини. Пам'ять і діяльність особистості. Фізіологічні механізми пам'яті. Психологічні теорії пам'яті (асоціативна, психоаналітична, гештальттеорія).

Види пам'яті за змістом, часом збереження матеріалу, механізмами цілепокладання. Особливості короткочасної пам'яті, її механізми. Зв'язок короткочасної та довготривалої пам'яті.

Процеси пам'яті. Запам'ятовування і дія. Оперативне запам'ятовування. Мимовільне і довільне запам'ятовування. Мотиви запам'ятовування. Смыслове і механічне запам'ятовування. Зв'язок пам'яті з мисленням і мовленням. Заучування і прийоми його організації. Відтворення: впізнавання і згадування. Мимовільне і довільне відтворення. Пригадування і спогади. Забування. Темпи забування. Зберігання. Ретроактивне і проактивне гальмування.

Розвиток пам'яті. Умови успішного запам'ятовування і відтворення матеріалу. Формування мнемічних дій.

Тема 13. Мислення

Поняття про мислення як вищу форму пізнавальної діяльності. Соціальна природа мислення. Мислення й особистість. Детермінація мислення. Мислення і чуттєве пізнання.

Види мислення та їх характеристика. Емпіричне і теоретичне мислення. Наочно-дійове, наочно-образне, абстрактно-логічне мислення. Творче мислення, його ознаки і прояви в різних видах діяльності.

Вивчення мислення в психології і логіці. Основні форми мислення: поняття, судження, умовиводи. Види понять і суджень. Індуктивні і дедуктивні умовиводи.

Мислення як діяльність. Мотивація розумової діяльності. Проблемна ситуація і задача. Мислення і вирішення задач. Мислительні дії та операції. Аналіз і синтез у процесах мислення. Порівняння. Узагальнення. Класифікація. Абстрагування.

Мислення і мовлення. Єдність мислення і мовлення. Фізіологічні основи мовлення. Внутрішнє мовлення і його роль у процесах мислення. Роль слова у формуванні понять. Формування понять у процесі навчання.

Індивідуальні особливості мислительної діяльності та їх діагностування: швидкість, глибина, широта, гнучкість, самостійність, критичність тощо. Інтелект. Розумові здібності та їх розвиток в процесі навчання.

Тема 14. Уява

Поняття про уяву. Соціальна природа уяви. Уява як специфічно людський вид діяльності. Активна роль уяви в проблемних ситуаціях, що характеризуються дефіцитом інформації.

Фізіологічні основи уяви. Образи уяви і уявлення пам'яті. Аналітико-синтетичний характер процесів уяви. Образне мислення і уява. Уява та органічні процеси.

Види уяви: мимовільна та довільна, репродуктивна і продуктивна, активна і пасивна. Способи створення образів уяви: гіперболізація, аглютинація,

схематизація, типізація, загострення. Фантазія. Мрія. Мрія і практична діяльність. Роль фантазії в ігровій діяльності дитини і творчій діяльності дорослого. Фантазія в художній і науковій творчості. Індивідуальні особливості уяви. Креативність. Розвиток творчості.

Тема 15. Емоційно-вольова сфера особистості

Значення емоційно-вольової сфери в житті людини. Регуляція поведінки і діяльності. Емоції і воля у структурі особистості.

Поняття про почуття. Почуття і потреби людини. Роль почуттів у практичній і пізнавальній діяльності. Сигнальна і регулятивна функція емоційних станів. Фізіологічні основи почуттів.

Форми переживання почуттів. Емоції. Види емоцій: позитивні, негативні; стенічні, астеничні. Характеристики емоційних процесів і станів: модальність, інтенсивність, тривалість, амбівалентність. Афекти. Настрої. Емоційний стрес. Основні емоційні стани і їхнє зовнішнє вираження. Динаміка почуттів. Історична обумовленість почуттів людини.

Почуття й особистість. Зміст вищих почуттів. Виховання почуттів (моральних, інтелектуальних, естетичних тощо).

Поняття про волю. Мотиваційна сфера особистості і вольової діяльності. Потяги і бажання. Прагнення особистості. Найважливіші особливості вольової діяльності. Саморегуляція діяльності.

Вольовий акт і його структура. Ланки вольового акта. Боротьба мотивів і прийняття рішення. Вольове зусилля.

Вольова організація особистості. Локалізація контролю. Вольові якості та їх формування. Становлення довільності в онтогенезі. Виховання і самовиховання волі.

ІV. ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Тема 16. Темперамент

Поняття про темперамент. Історія розвитку вчення про темперамент: гуморальні, конституційні теорії. Фізіологічні основи темпераменту. Тип вищої нервової діяльності і темперамент (теорія І.П.Павлова). Розробка проблеми фізіологічних основ темпераменту (Б.М.Теплов, В.Д.Небиліцин). Психічні властивості темпераменту: реактивність, активність, пластичність, ригідність, емоційна збуджуваність, екстраверсія, інтроверсія. Типи темпераментів і їх психологічні характеристики.

Проблеми мінливості темпераменту. Значення спадкового фактора в походженні властивостей темпераменту. Роль темпераменту в трудовій і навчальній діяльності. Темперамент і індивідуальний стиль діяльності. Врахування темпераменту учнів у навчально-виховному процесі.

Тема 17. Характер

Поняття про характер. Вчення про характер в історії психології. Характер і темперамент. Характер і індивідуальність людини. Характер і особистість.

Структура характеру. Риси характеру і відношення особистості. Характер як програма типової поведінки людини в типових обставинах. Акцентуація рис

характеру. Типи акцентуацій.

Типологія характеру. Діяльність і характер. Вчинок і формування характеру.

Тема 18. Здібності

Поняття про здібності. Здібності і діяльність. Кількісна і якісна характеристики здібностей. Структура здібностей. Проблема виміру і визначення здібностей. Можливості компенсації здібностей. Загальні і спеціальні здібності. Творчі здібності. Талант, його походження і роль праці в його формуванні і реалізації.

Задатки і здібності. Проблема спадковості здібностей.

Формування здібностей. Залежність розвитку здібностей від навчання. Роль інтересів і нахилів у формуванні здібностей. Обдарованість, навчання і виховання обдарованих дітей. Здібності і праця. Працьовитість як фактор розвитку здібностей. Роль школи і сім'ї у розвитку здібностей учнів.

2.2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ В ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТАХ

1. Поняття про психологію як науку про сутність та закономірності розвитку психіки.
2. Особливості та можливості психології як науки.
3. Характеристика методологічних принципів психології.
4. Предмет загальної психології. Категоріальний апарат наукової психології.
5. Сучасна психологія та її місце в структурі наук.
6. Структура психології.
7. Фізіологічні основи психіки. Мозок і психіка.
8. Рефлекторна дуга. Види рефлексів.
9. Характеристика основних методів загальної психології.
10. Характеристика допоміжних методів загальної психології
11. Основні положення біхевіоризму.
12. Фрейдизм як напрямок зарубіжної психології.
13. Гуманістична психологія.
14. Основні положення генетичної психології.
15. Характеристика гештальтпсихології як напряму сучасної зарубіжної психології.
16. Свідомість людини як вища форма відображення об'єктивної дійсності. Функції свідомості.
17. Структура свідомості в трактовці вітчизняних та зарубіжних дослідників.
18. Поняття про несвідоме. Види неусвідомлених психічних явищ.
19. Співвідношення понять індивід, особистість, індивідуальність.
20. Структура особистості в трактовці представників різних напрямків психології.
21. Спрямованість особистості.
22. Активність особистості. Види та джерела активності.
23. Поняття про самосвідомість. Структура самосвідомості.
24. Я – концепція : визначення, структура, види, функції.

25. Самооцінка, її види та шляхи формування. Рівень домагань.
26. Поняття про групи. Види груп.
27. Групова сумісність (несумісність).
28. Лідерство та стиль керівництва.
29. Поняття колективу. Теорії колективу.
30. Поняття діяльності в психології.
31. Структура діяльності.
32. Поняття індивідуального стилю діяльності. Індивідуальний підхід у навчальному процесі.
33. Види діяльності та їх характеристика.
34. Психологічна характеристика трудової діяльності.
35. Психологічна характеристика навчальної діяльності.
36. Психологічна характеристика ігрової діяльності.
37. Поняття мови та мовлення. Види та функції мовлення .
38. Поняття про спілкування. Функції спілкування.
39. Структура та види спілкування.
40. Поняття конфлікту. Причини виникнення конфліктів.
41. Поняття про увагу. Різні точки зору на феномен уваги.
42. Загальна характеристика та фізіологічна основа уваги.
43. Види уваги та їх характеристика.
44. Прийоми розвитку уваги.
45. Структура уваги: об'єм, концентрація, розподіл, переключення, зосередженість.
46. Поняття про відчуття. Фізіологічна основа відчуттів.
47. Класифікація та характеристика видів відчуттів.
48. Поняття про сприймання. Спільне та відмінне відчуттів та сприймань.
49. Особливості сприймання: предметність, цілісність, структурність, константність, усвідомленість. Аперцепція.
50. Класифікація та види сприймання.
51. Поняття про пам'ять.
52. Процеси пам'яті та їх характеристика.
53. Теорії пам'яті.
54. Види пам'яті та їх характеристика.
55. Прийоми успішного запам'ятовування.
56. Мислення як пізнавальний процес.
57. Види мислення та її характеристика.
58. Форми (продукти) мислительної діяльності.
59. Мислительні операції та їх характеристика.
60. Прийоми розвитку мислення на різних етапах онтогенезу.
61. Етапи формування мислених дій (інтеріоризація).
62. Індивідуальні особливості мислительної діяльності.
63. Взаємозв'язок мислення та мовлення.
64. Поняття про уяву. Види уяви та їх характеристика.
65. Фізіологічні механізми уяви.
66. Процеси створення образів уяви.
67. Роль фантазії в діяльності. Творча діяльність.
68. Прийоми розвитку уяви.

69. Поняття волі в психології. Структура вольового акту.
70. Воля та ризик.
71. Вольові якості особистості.
72. Поняття про почуття та емоцій в сучасній психології. Фізіологічні механізми емоцій.
73. Форми вияву почуттів (емоції, чуттєвий тон, настрій, афект, пристрасть, стрес).
74. Види та характеристика вищих почуттів.
75. Поняття темпераменту. Тип вищої нервової діяльності як фізіологічна основа темпераменту.
76. Характеристика основних типів темпераменту.
77. Теорії темпераменту.
78. Темперамент та індивідуальний стиль діяльності. Врахування темпераменту учнів у навчальній діяльності.
79. Поняття характеру. Теорії характеру.
80. Структура характеру.
81. Вчинок і формування характеру.
82. Типове та індивідуальне в характері.
83. Акцентуація характеру. Типи акцентуацій.
84. Поняття про здібності. Задатки і здібності.
85. Структура здібностей.
86. Характеристика загальних та спеціальних здібностей.
87. Біологічне та соціальне в розвитку здібностей.
88. Кількісна та якісна характеристика здібностей.
89. Рівні розвитку здібностей. Талант. Геніальність.
90. Обдарованість. Проблеми навчання і виховання обдарованих дітей.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Білет складається з трьох завдань у формі теоретичних питань. Відповіді абітурієнтів оцінюються за 200-бальною шкалою за кожне з завдань. Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній оцінок за відповіді на всі завдання білету. Мінімальний середній бал підсумкової оцінки, що дозволяє брати участь у конкурсі – 100 балів.

Кількісні показники	Критерії оцінювання відповіді вступника
200-170 балів	Абітурієнт має системні, повні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати та застосовувати теорію при вирішенні нестандартних завдань, робити правильні висновки, приймати рішення. Має сформовані міцні практичні навички. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно добирати та користуватися джерелами інформації
169-130 балів	Абітурієнт вільно володіє основними теоретичними знаннями, понятійним апаратом, відповідь характеризується достатнім рівнем компетентності. Знання абітурієнта є достатніми, він виявляє здатність встановлювати найсуттєвіші зв'язки між явищами, фактами, робити висновки та узагальнення, застосовувати вивчений матеріал. Для вирішення нестандартних завдань уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії із несуттєвими неточностями та робить правильні висновки
129-100 балів	Уміє застосовувати знання для виконання завдань за зразком, зміст обмежено необхідним програмним мінімумом, базовими положеннями.. Часткове володіння змістом програми. Зазнає труднощів у використанні теоретичного матеріалу при вирішенні нестандартних завдань, уміє робити окремі висновки. Відповіді на питання логічні, аргументовані, але носять репродуктивний характер і мають неточності.
99-0 балів	Теоретичний зміст програми засвоєний фрагментарно. Абітурієнт виявляє поверхові знання. Більшість передбачених програмою питань розкрити не може, рівень знань побутовий, життєвий. Наводить аргументи і приклади тільки з власного досвіду

4. Рекомендована література

Основна література

1. Бродовська В.Й. Тлумачний словник психологічних термінів в українській мові. 2-ге вид. К.: ВД «Професіонал», 2005. 647 с.
2. Варій М.Й. Загальна психологія: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 1007 с.
3. Гуцало Е.У., Калашникова Л.В. Загальна психологія. Тестові завдання для самопідготовки та самоконтролю знань студентів педагогічного університету. Навчально-методичний посібник /Е.У.Гуцало, Л.В.Калашникова – Кіровоград: ІмеКс ЛТД, 2010 96 с.
4. Калашникова Л.В. Психологія та аспекти розвитку особистості: Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Л.В. Калашникова, О.М. Гурова, І.Л. Уличний. - Кропивницький: ФОП Александров М.В., 2017. 332 с.
5. Ловка О.В., Борисенко Л.Л., Колесніченко Л.А., Музичко Л.В. та ін. Загальна психологія. Теоретико-методологічні основи науки: навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2019. 390 с.
6. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: навчальний посібник. К.: Вища школа, 1998. 479 с.
7. Максименко С.Д., Зайчук В.О., Клименко В.В. та ін. Загальна психологія: підр. для студ. вищих навч. закл. Вінниця: Нова книга, 2004. 696 с.
8. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: навч. посібник. К.: МАУП, 2000. 256 с.
9. Москалець І.В. Загальна психологія: підручник. К.: Ліра-К, 2020. 564 с.
10. Основи психології: підручник /за заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. 3-є вид. К.: Либідь, 1997. 632 с.
11. Павелків Р.В. Загальна психологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вид. 4-те, стер. К.: Кондор, 2013. 570 с.
12. Рибалка В.В. Методологічні питання наукової психології: навч.-метод. посібник. К.: Ніка-Центр, 2003. 204 с.
13. Савчин М. М. Загальна психологія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Академія, 2018. 461 с.

Додаткова література

1. Буняк Н.А. Загальна психологія: лекції. Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І.Пулюя, 2017. 300 с.
2. Васянович Г.П. Основи психології: навчальний посібник. К.: Пед. Думка, 2012. 114 с.
3. Загальна психологія: хрестоматія: підручник для студ. вищ. навч. закл. /упорядн. О.В.Скрипченко та ін. К.: Каравелла, 2007. 640 с.
4. Колобич О. Загальна психологія: навч.-метод. посібник. Львів: ТзОВ «Раст-7», 2018. 171 с.
5. Максименко С.Д. Психологія в соціальній та педагогічній практиці: методологія, методи, програми, процедури: навчальний посібник для вищої школи. К.: Наукова думка. 1998. 216 с.

6. Мудрак І.А. Психологія (основи психології): методичні рекомендації до практичних занять. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 31 с.
7. М'ясоїд П.А. Залачі з курсу «Загальна психологія»: навч. пос. для студ. вищ. пед. закл. освіти. К.: Вища школа, 1998. 184 с.
8. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. К.: Академвидав, 2003. 196 с.
9. Партирко Т.Б. Загальна психологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Вид-во Дім «Ін Юрс», 2008. 416 с.
10. Роменець В.А. Психологія творчості: навч. посібник для ВНЗ. К.: Центр навч. л-ри, 221. 288 с.
11. Рибалка В.В. Теорії особистості у вітчизняній психології та педагогіці. Навчальний посібник . Одеса: Букаєв Вадим Вікторович, 2009. 705 с.